

THESES MISCELLANAE

Quas D. O. M. A.

AVTHORITATE, ET PER-
MISSV INCLYTI ORDINIS IVRIDICI
*Archiducalis vniuersitatis
Friburgensis.*

SVB PRAESIDIO.

NOBILIS, MA-
GNIFICI, CONSVLTIS-

SIMIQUE VIRI DOMINI FRIDE-
RICI MARTINI, I. V. D. SACRORVM

PONTIFICII LATERANENSIS ET CAESAREI PALATIORVM

Comitis, Serenissimi Maximiliani Austriae Archidu-

cis &c. Consiliarij, Canonum Professoris Primarij,

& praedicti Collegij Iuridici pro tempore

Decani spectatissimi.

*Publicè in auditorio Iuris Consultorum defendem-
das suscipies Mensis Xbris die 9*

IOANNES SCHOPP VFFOLTZENSIS

Alfata, I. V. studiosus.

FRIBVrgi BRISGOIAE.

Ex Officina IOANNIS STRASSERI.

Anno M. D. CXVI.

REVERENDIS-
SIMO, SERENISSIMO.

QVE PRINCIPI, AC DOMINO, DO-
MINO LEOPOLDO ARCHIDVCI AV-
STRIÆ, EPISCOPO ARGENTINENSI, ET PAS-
saviensi, Administratori Murbacensi, & Lu-
drensi, Duci Burgundiæ, Styriæ, Carinthiæ,
Carniolæ, VVirtenbergæ, &c. Comi-
ti Tyrolis, Habsburgi, & Go-
ritiæ, &c. Alsatia Landt-
grauio, &c.

Principi, ac domino suo Clementissimo.

*Hasce miscellaneas conclusiones humilimè, atq;
submissè offert, dicat, consecratq;.*

Obedientissimus, & humilimus
servus, & subditus.

*Joannes Schopp Vffoltzen-
sis Alsatia.*

THE.

THESIS PRIMA.

Vs retractus in emptione & ven-
ditione propriè sumpta locum
regulariter habet, ita vt ad alios
contractus trahi atq; extendi non
possit.

*l. Statu liberi §. Quintus Mutius ff. de sta-
tulib. & ex constitut. D. Frid. de iure protomi-
seos in vlt. fend.*

II.

Quæstionis est, vtrum in venditione nulla
puta à pupillo, vel minore contra dispositio-
nem iuris communis, vel municipalis facta
ius congrui locum obtineat, quod negamus.

*Ratio est, quia appellatione venditionis
venit tantum valida, l. 4. §. condemnatum,
ff. de re iud. T yraq. de retract. §. 1. gl. 2. n. 5.*

III.

Hinc si esset statutum, vel consuetudo, qua
caueretur, quod de omni contractu gabella
soluenda esset, si contractus propter omis-

THESES

sum aliquod requisitum esset nullus, gabella non deberetur.

Tyraquellus d. glos. n. 7.

IV.

Elegans occurrit quæstio, num in venditione ita facta, ut, si consanguineus rem venditam retrahere velit, ea sit inempta, juri retractus locus sit. Nobis negantiū arridet opinio

l. ult. C. de contrab. empt. Tyraq. glos. 2. n. 59.

V.

Rursus est dubitatio, si prædium cum fructibus pendentibus ematur, & statim à puncto celebrati contractus, fructus colligantur, num consanguineo intra anni spatium retrahenti prædium, & fructus medio tempore percepti, aut eorū æstimatio sit restituenda, quod affirmamus. *Mol. disp. 371.*

VI.

Allubescit etiam quærere, an duobus fratribus, vel consanguineis prædium commune vendentibus alterutri eorum in alterius vendita parte jus congrui competat? quod negamus.

l. cū pater §. libert. ff. de legat. 2. l. Titius in prin. ff. quib. mod. pign. vel hyp. sol. Con-

IVRIDICAE

VII.

Consanguineus rem venditam retrahere volens, non solum iustum, & Integrum pretium emptori offerre (A) sed & cum pretio sumptus & expensas tempore contractus factas integre refundere tenetur (B) quod usque adeo verum est, ut etiam sumptus vini solvere teneatur. (C)

A *l. Julianus. §. offerri. ff. de act. empt.*

B *l. intra utile §. fin. ff. de minor.*

C *Andr. Gail lib. 2. obseru. 19. num. 9.*

VIII.

Cæterū invtiles, & superfluos sumptus in fraudem consanguinei factos retrahēs refundere non obligatur. *Gail. d. loco.*

IX.

Dicens alteri (tu mentiris) etiam si addat salvo honore tuo iniuriarum rectè convenitur, & condemnatur.

Conar. var. resolut. lib. 1. c. 11. nu. 1. Iul. Cla.

lib. 5. sentent. §. iniuria vers. sed pone. n. 13.

And. Gail. d. lib. 2. obser. 101. in prin.

X.

Nec refert, huiusmodi honoris præfatio

THESES

præcesserit iniuriam, an eam secuta fuerit.

Gail. d. observ. nu. 2. cum seq.

XI.

Non tantum is, qui re ipsa fecit iniuriã, iniuriarum tenetur, sed etiam qui persuasit, mandavit, & dolo malo curavit, vt iniuria fieret, nam vterq; tam mandans, quam perficiens proprio nomine tenetur.

l. sed si unus §. 7. & l. nō solum ff. de iniurijs, Gail. de pignorat. observat. §. nu. 2.

XII.

Plures vni iniuriam inferentes singuli tenentur, tot enim sunt iniuriæ, quot personæ iniuriantes, & quilibet in delictis ex suo dolo in solidum obligatur.

l. si plures 34. ff. hoc tit.

XIII.

Conceditur iniuriarum actio non solum ei, qui per semetipsum, sed etiam per alios eius potestati subiectos iniuriam passus est.

l. 1. §. aut per ff. h. tit. l. 1. c. 3. ff. de liberali causa. Anton. Gom. 7 ar. resolut. tom. 3. c. 6. nu. 5. de iniurijs.

Hinc

IVRIDICAE.

XIV.

Hinc si filio familias irrogata sit iniuria, potest pater & filij, & suipfius nomine iniuriarum experiri (A) quamvis enim filiofam. actio iniuriarum pro sua persona competat, nihilominus pater intuitu patriæ potestatis eam exercere potest. (B)

(A) *d. l. 1. §. 3 l. pater. l. seruo ff. de iniurijs.*

(B) *l. nō solum ff. de procurat. l. in persona ff. de pactis, Zas. in l. filiusfam. ff. de A. & O.*

XV.

Quod vsq; adeo verum est, vt etiam si filius iniurianti remittat iniuriam, nihilominus pater eam vindicare possit.

l. 1. §. vsq; adeo ff. h. tit. Vasquius illustr. controuers. lib. 1. cap. 15. num. 7.

XVI.

Item maritus ob iniuriam vxori illatam aduersus iniuriatē iniuriarum agere potest, verum non vicissim, vxores enim à viris defendi, non viros ab vxore æquum est.

l. quod si viro, & l. eum qui, §. si nupta ff. h. tit. Ant. Gom. d. loco.

XVII.

Cæterum vni ex cognatione irrogata iniuria to-

ria toti cognationi irrogata intelligitur, non
vt quilibet cōtra iniurianrem ciuilit̃er (A) sed
tantum criminaliter agere possit. (B)

(A) *Bart. in l. lex. Cornelia ff. de iniuriis.*
V Vesenb. in suis paratit n. 6. ff. eod;

(B) *Mynsing §. patitur instit. eod: d: l: 1,*
2, & 3, ff. de liber. causa, V Vesenb, d. loco:

XIIIX.

Iniuriarū actio prætoria vnius anni spa-
tio extinguitur, (A) at de anno vtiline, an
continuo hoc accipiendum sit inter Dd. non
conuenit, nos eorum ad stipulamur senten-
tiæ, qui annum vtilem modò á tempore sci-
entiae currere volunt. (B)

(A) *l. si nō conuictij: C: de iniuriis, l. sed si v-*
nus §: si ante ff. eod: Gail lib: 2. obseru: 104.

Mynsing: cent: 5. obseruat 7.

(B) *Gail. d. lib. 2. obs. 105. nu. 4. Myns. d.*
loco, Fachin. lib. 9. cap. 8.

XIX.

Quæstionis est, num actio ex l. Cornelia
habens locum in tribus casibus scilicet pul-
satione, verberatione, & introitu domus ali-
enæ per vim, etiam anno, quemadmodum
actio

IVRIDICAE.

actio prætoria, finiatur? quamuis non desint
qui asserant, verior tamen est opinio eorum
qui negant.

Myns. cent. 1. obser. 84. Fach. lib. 9. c. 7.
XX.

Cum iniuria per scripturam facta com-
modè ad iniuriam verbalem referri possit,
quæritur, an etiam anno secundum disposi-
tionem *l. si non conuictij*, tollatur? nos non
tollī, sed vt reales iniurias 30. annis durare,
propugnabimus.

Zas. in l. cum lex ff. de leg. Gail; d. lib. 2. ob-
seruat. 104.

XXI.

Et si de mutui natura non sit, vt eadem
species reddatur, attamen eandem reddi pos-
se, non negamus.

Zas. in l. 2. nu 7. 8. & 10. ff. si certum pet.
Mol. de contractibus tract. 2. disput. 299.

XXII.

Cæterum neq; solū res eiusdē generis,
sed etiam eiusdem quantitatis & qualitatis
reddenda est, (A) etiam si inter contrahen-
tes de hoc non conuenerit. (B)

(A) *Zas. in l. cum quid n. 3. ff. si certum pet.*
B & in

THESES

¶ in l. obligationes n. 15. ff. de A. & O. Mol. d. disput. 299. Binsf. Cap. in ciuitate q. 5. conclus. 4. de usuris. (B) d. l. cum quid Vvesenb. in paratit. ff. hoc tit. num. 13. Mol. d. loco.

XXIII.

Porro vt plus quam mutuò datum sit (A) aut loco rei vilis præstator, puta loco vini veteris penduli vinum iustum reddi debeat (B) in pactum deduci nequit.

(A) *l. rogasti §. si tibi ff. h. tit.*

(B) *d. l. cum quid. Binsfeld. d. Cap. in ciuitate q. 5. conclus. 5.*

XXIV.

An pactum valeat, vt mutuatarius rem minoris bonitatis restituere possit? quæritur. & valere asserimus.

Fachin. lib. 2. c. 69.

XXV.

Mutuum in bonitate intrinseca, non vero extrinseca reddendum est, hinc licet vini, vel frumenti mutuò dati mutatus sit valor, nihilominus mutuatarius non obstante minori valore, quem vinū, vel frumentū tempore restitutionis habet, mutuanti satisfacit, si mu-

IVRIDICAE.

si mutuum in eadem bonitate intrinsecā restituat.

Binsf. d. q. 5. concl. 4. Mol. disp. 311. Ant. Gom. var. resolut. tom. 2. c. 6. in princ. Zas. in l. vinum n. 12. ff. si certum pet.

XXVI.

Secus est si mutuatarius sit in mora, nā tunc non solum in bonitate intrinseca, sed etiam extrinseca reddere tenetur.

Zas. in d. l. vinum n. 7. & 12. Molin. disp. 312. circa fin.

XXVII.

Si soma vini tempore mutui valuit decē florenos, deinde vini pretium paulatim decreuit, & tempore, quo repetitum fuit, vinū valuit soma octo, postea magis decreuit, & tempore litis contestatæ valuit quinq;, denique tempore sententiæ valuit tres florenos, cuius temporis facienda est æstimatio? sub distinctione respondemus.

XXVIII.

Aut enim conuentum est, quo tempore vinum redderetur. Aut non, Priori casu æstimatio temporis, quo vinū reddi debuit, con-

THESES

fideranda est, Posteriori verò valor, quem vinū à tēpore petitionis habuit summū, inspiciendus. *Zaf. in iam d.l. vinū n. 3. § 13. cū seq.*

XXIX.

Num autē hoc de petitione duntaxat iudiciali, an quoq; extraiudiciali intelligendū sit, grauis inter Dd. est controuersia, nō nulli de iudiciali tantum (A) nos de vtraq; cum distinctione intelligi posse, defendemus. (B)

(A) *vti videre est apud Fachin. lib. 2. c. 74.*

(B) *doctē nobilis, magnif. § consultiſſ. Dn.*

Frid. Martini Canon. Profess. primar. præs. & praeceptor meus summè colendus in tract. de interesse, quod venit ex mutuo, vers. Ego distinctionis &c.

XXX.

Verū an prædicta in mutuo pecuniæ locum obtineant, insignis apud Dd. est disceptatio V. G. tempore, quo viginti ducati dati sunt mutuò, valuit vnus duos florenos; tempore verò restitutionis vnus valet duos florenos cum dimidio: quæritur an tot ducati in specie, & numero, quot in indiuiduo mutuo dati, sint restituendi? alij affirmant, alij

IVRIDICAE.

alij negant, (B) his nos subscribimus.

(A) *Ant Gabr. cōmun. conclus. lib. 3. de sol. cōc. 2. And. Fach. lib. 2. c. 9. vbi multos citāt.*

(B) *Mynſ. cent. 4. obseru. 1. Mol. disp. 312.*

XXXI.

Nisi mutuatarij mora interueniat, nā tunc damnum ex diminutione monetæ proueniens ad mutuatarium, lucrum verò ex accretione valoris nascens ad mutuante spectat.

Couar. de collat. vet. numis. c. 7. §. unico n. 7. Fach. lib. 2. cap. 9. And. Gail. lib. 2. obseru. 73. num. 9.

XXXII.

Quamuis à mutuante si terminus solutioni non sit præfixus, ad libitum illud repeti possit, attamen, vt mutuatarius statim reddat, compelli non potest.

Fach. lib. 2. c. 52. Mol. d. disp. 299. Decius in l. in omnibus ff. de R. I.

XXXIII.

Qui alicui dat mutuo cum pacto, vt in sua officina merces emat, vt suum aduocatum, agat, vel vineam colat, vsuram exercet (A) etiam si mutuatario iustum stipendiū pro labore soluat. (B)

B 3

(A)

THESES

(A) *Mol. disp. 309. Couar. var. resol. lib. 3. c. 2. n. 5. vers. tertio tamē. Binsf. Cap. consuluit, q. 3. de usuris.*

(B) *Mol. & Binsf. d. d. locis.*

XXXIV.

Cæterū mutuarius absq; pacto sua sponte, & ex mera liberalitate mutuantis eiusmodi seruitia præstare, non prohibetur.

Molin. disput. 303.

XXXV.

Committitur insuper usura, si pecunia argentea minuta detur cum pacto, ut in aurea moneta mutuum reddatur.

Molin. disput. 1. 312.

XXXVI.

Quod verum intelligimus, si debitor inuitus loco argenteæ parvæ monetæ, aureæ monetæ solutionem promittere cogatur. Secus si lubens volens id recipiat, nam tunc huiusmodi pactum usurarium non est.

Mol. d. loco.

XXXVII.

Ambigitur, num obligationem antidota-
ralem pacto in civilem deducere liceat, quod
inficiamur.

Molin

IVRIDICAE.

Molin. disp. 308. Binsfel. Cap. consuluit. q. 2. conclus. unica de usuris, Couar d. lib. 3. c. 2. num. 5.

XIII.

Cum explorati iuris sit, quod mutuās fructus rei oppignoratæ in sortem imputare teneatur, (A) nos, si dominus feudi vasallo pecuniam det mutuo, & interim domino vasallus in mutui securitatem feudum oppignoret, fructus feudi perceptos in sortem imputare non teneri singulari ratione ultra Dd. defendemus. (B)

(A) *Cap. 1. & 2. de usuris, l. 1. C. de distract. pign. l. 1. & 2. C. de pignorat. act.*

(B) *Cap. 1. de feudis, Cap. conquestus, de usuris. Mol. disp. 323: in prin. Binsf. d. Cap. 1. q. 1. conclus. 7.*

XII.

Nec referre addimus, siue sæcularis, siue Ecclesiasticus sit mutuator, (A) siue id in pactum deductum sit, siue non (B)

(A) *Mol. & Binsf. d. locis.*

(B) *Mol. d. loco circa fin. & ratio est, quia quæ contractui naturaliter insunt, ea exprimere*

primere non est necesse, quod taciti, & expressi eadem sit virtus l. cum quid ff. si certum pet.

X L.

Dummodo dominus feudi, interim dum pignus retinet ex eoque percipit fructus, vassallum à seruitijs immunem efficiat, quod si seruitia à vasallo exigat, vel oblata recipiat nulla facta protestatione, quod illa pro fructibus habere velit, vsuram committit.

Molin. d. disput. 323. Couar. var. resol. lib. 3. c. 1. num. 4. Binsf. d. loco.

X L I.

Coroniciis loco quæritur an mutuum in ouibus, vaccis, lignis, lapidibus, & similibus consistere queat? quod glossa negat, nos affirmamus.

Molin: sepe d. disput: 299. Zas. in l. 2. §: mutui dation. 36. cū. seqq: ff. si certum petat.

Laus Deo Virginique MARIAE.